

[Første næstformand]

(Forespørgsel nr. XXII. Anmeldt 6/3 79. Fremme af foresp. vedt. 9/3 79).

Forhandling

Glistrup (FP):

Hovedsynspunktet i dansk statsforfatning er som bekendt, at de 179, der befolker dette lokale, gør det som individualister, og det er det, som vores grundlov i det store og hele er bygget op omkring.

Men vi ved jo alle sammen, at ét er teori og et andet praksis. Bevares, det teoretiske udgangspunkt kan følges af dagsværmere som hr. Lindinger eller fra tidligere folketing hr. Lembourn eller hr. Svend Bay, men det, som under alle omstændigheder er det altdominerende i situationen, er, at dette folketing styres af partierne, af partigrupperne og så selvfølgelig først og fremmest af dem, der kan finde sammen og danne flertal på den ene eller anden måde.

Men når det er sådan, så må vi selvfølgelig også have øjnene åbne for, at den statsretlige maksime, som vi vel alle sammen eller i hvert fald langt de fleste af os hylder, nemlig: ingen over, ingen ved siden af folketinget, altså må få den tilføjelse, at dette folketing igen i realiteten i vidt omfang er underlagt partierne.

Så kommer der unægtelig en hel række delikate spørgsmål, som det ikke kan nytte noget i det lange løb at lukke øjnene for, nemlig hvordan folketinget som sådant kan udøve sin lovgivningsmagt, sin bevillingsret osv., når man beskæftiger sig med områder, der vedrører partierne. Det er spørgsmål, som ikke hidtil har været trukket frem i lyset til en samlet offentlig debat, selv om det altså indtager en meget overordnet stilling inden for det danske statsstyre, og derfor er det naturligt at tage det frem.

Når det har været særlig aktualiseret på nuværende tidspunkt, er det, fordi vi er kommet ind i en helt ny situation i forbindelse med bevillingen af EF-pengene til danske partier. Men det er jo ikke bare den facit af det, som må indgå i drøftelsen i dag, men også adskillige andre facetter.

Selv er jeg navnlig opmærksom på, at der er fem praktiske afgreninger af problemet, som det er værd at få med ind i drøftelserne i dag, og når man nu skal opregne dem, vil jeg starte med den, som jeg lige nævnte, og

som er aktualiseringstingen, nemlig at vi er kommet ind i den situation, som vi aldrig før har oplevet i Danmark, at et internationalt organ begynder at give tilskud til danske partiers virkemåde, og det har jo en ganske stor betydning i forbindelse med det kommende almindelige valg, som vi skal have her i landet den 7. juni i år.

Men dernæst ved vi jo alle sammen, at partierne her i folketinget udfører en stor del af deres sekretariatsarbejde ikke direkte i kraft af, at de har nogle faciliteter i folketinget, men i kraft af at der altså gives nogle tilskud til partierne.

For det tredje ved vi, at en hovedindtægtskilde for adskillige partier er, at der gives bidrag fra organisationer, om hvilke man ikke kan sige, at det er en frivillig sag, om man vil være medlem af dem eller ej, men som man er tvangsindlagt til at være medlem af som arbejdsgiver, som fagforeningsmedlem, eller hvad der nu kan være tale om, og dér har lovgivningen altså indrettet det på den måde, at man tillader disse organisationer at tvinge deres medlemmer til at betale til enkelte partier, som kan være særdeles vederstyggelige for andre af medlemmerne, som er nødt til at være med i de pågældende organisationer.

For det fjerde har vi jo i den forrige indenrigsministers tid haft en nok så ophidset broderstrid omkring amtsrådenes og dermed må jo sidestilles kommunalbestyrelsernes adgang til at bruge af skattepenge til partipolitiske formål af den ene og anden art.

Endelig er den femte og sidste facit, som jeg nærmere vil fremdrage her i mit oplæg til finansministerens besvarelse, at der rundt omkring i særlovgivningen mere eller mindre utilsigtet er opdukket en lang række forskellige regler og bestemmelser, der udnyttes mere eller mindre fikst af de politiske partier og måske i særlig grad af deres ungdomsorganisationer, hvad enten der så er tale om tipsmidler eller efterskolelov eller fritidsundervisningslovgivning, eller hvor man nu har fundet frem til at man kan få sin snabel ned i det, som reelt jo er skatteydermidler, og bruge dem til partipolitiske formål, hvilket man her i folketinget har set gennem fingre med.

Det er oplægget til den debat, vi nu skal i gang med.